

การใช้ยาอย่างสมเหตุผล Rational Drug Use

องค์การอนามัยโลกให้คำจำกัดความของ การใช้ยาอย่างสมเหตุผล (Rational Drug Use) ไว้ คือ **“ผู้ป่วยได้รับยาที่เหมาะสมกับปัญหาสุขภาพ โดยใช้ในขนาดที่เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละรายด้วยระยะเวลาการรักษาที่เหมาะสม และมีค่าใช้จ่ายต่อชุมชนและผู้ป่วยน้อยที่สุด”**

การใช้ยาอย่างสมเหตุผล หมายถึง การใช้ยาโดยมี

- ✓ ข้อบ่งชี้
- ✓ ขนาดยาเหมาะสม
- ✓ ระยะเวลาการรักษาเหมาะสม
- ✓ คุณภาพ ประสิทธิภาพ
- ✓ ราคาเหมาะสม
- ✓ ผู้ป่วยให้การยอมรับในการใช้ยาอย่างถูกต้อง
- ✓ ประโยชน์มากกว่าความเสี่ยง
- ✓ วิธีและความถี่ในการให้ยาถูกต้อง

ข้อมูลจากการศึกษาต่างๆ แสดงว่า ยังมีการใช้ยาอย่างไม่สมเหตุผลในอัตราที่สูงอาจถึงครึ่งหนึ่งของการใช้ยาทั้งหมด โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา ทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการรักษา หรือการเกิดผลข้างเคียงจากการใช้ยา รวมไปถึงการเกิดปัญหาเชื้อโรคดื้อยา (antimicrobial resistance) มากขึ้น จากการใช้ยาปฏิชีวนะที่ไม่เป็นไปตามข้อบ่งชี้ ทำให้ผู้ป่วยต้องอยู่โรงพยาบาลนานขึ้น มีอัตราการเสียชีวิตสูงขึ้น

“การใช้ยาอย่างไม่สมเหตุผลเป็นปัญหาที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และควรได้รับการยกสถานะเป็นวาระแห่งชาติ” จึงได้มีการบรรจุให้การใช้ยาอย่างสมเหตุผล เป็นยุทธศาสตร์ด้านที่ 2 ของยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 และยังคงถูกบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบยาของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ **เพื่อส่งเสริมการใช้ยาของแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ และประชาชน ให้เป็นไปอย่างสมเหตุผล ถูกต้อง และคุ้มค่า**

โรงพยาบาลศิริราช

HN 11-111111

2 สิงหาคม 2567 09.09

นางสาว หมีเนย น่ารัก

Paracetamol tab. 500 mg (Tylenol)

ชื่อสามัญ Paracetamol

20 เม็ด

รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

ทุก 6 ชั่วโมง เวลาปวดหรือมีไข้

ห้ามใช้เกิน 8 เม็ด/วัน หรือใช้ติดต่อกันเกิน 5 วัน

(1/2) แพทย์ รวย มั่งมี

103-99

1

ชื่อ-นามสกุลของผู้ป่วย

เพื่อส่งมอบยาให้ผู้ป่วยถูกต้อง

2

ชื่อยา: ชื่อทางการค้า เช่น Tylenol®

3

ชื่อสามัญทางยา: เช่น Paracetamol ควรทราบชื่อสามัญทางยาเพื่อหลีกเลี่ยงการได้รับยา
ที่ตนเองแพ้ และเพื่อไม่ให้ได้รับยาซ้ำซ้อน

4

ขนาดและวิธีใช้: แสดงถึงปริมาณ ความถี่ และวิธีใช้ยา ซึ่งไม่ควรลดหรือเพิ่มขนาดยาเอง

5

ผลข้างเคียง/ข้อห้ามใช้และคำเตือน

เป็นข้อความที่ควรให้ความสำคัญ เพราะอาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ป่วย เช่น
ในกรณีของยา Paracetamol ไม่ควรใช้ยาติดต่อกันเกิน 5 วัน

6

จำนวนยาที่ได้รับ: เพื่อตรวจสอบว่ายานี้มีเพียงพอถึงวันนัดครั้งต่อไปและเพื่อ
ป้องกันการขาดยา

